

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2005. március 8.)

az Egyesült Királyság aktualizált konvergenciaprogramjáról, 2003/04 – 2009/10

(2005/C 177/07)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének, valamint a gazdaságpolitikák felügyeletének és összehangolásának megerősítéséről szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾, és különösen annak 9. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

ELFOGADTA EZT A VÉLEMÉNYT:

- (1) 2005. március 8-án a Tanács megvizsgálta az Egyesült Királyság aktualizált konvergenciaprogramját, amely a 2003/04 – 2009/10 időszakot fogja át. A program részben megfelel „a stabilitási és konvergencia programok tartalmára és formájára vonatkozó magatartási kódex” adatkövetelményeinek. A teljes bevételre és kiadásra vonatkozó adatok, ugyan ESA95 összetevőkön alapulnak, különböző összesítő módszereket használnak a harmonizált intézkedéshez; a mérleget ezek nem érintik. ⁽²⁾ Az aktualizálás továbbra is éves jövedelmi forrásként, nem pedig eszközértékesítésként kezeli az UMTS spektrum értékesítéséből származó bevételeket. Ennek megfelelően felkéri az Egyesült Királyságot, hogy teljes mértékben feleljen meg az adatkövetelményeknek.
- (2) A program két különböző makrogazdasági és költségvetési előrejelzési forgatókönyvet tartalmaz: a központi makrogazdasági forgatókönyvet, és az alacsonyabb növekedéssel számoló forgatókönyvet, amely a központi előrejelzésnél negyed százalékponttal alacsonyabb növekedési trendfeltételezésen alapul; az utóbbi az államháztartási előrejelzések alapja. Az alacsonyabb növekedési forgatókönyvet emiatt a költségvetési előrejelzések értékeléséhez használt referenciának tekintik, és nagyjából valószínű feltételezéseket tartalmaz. A forgatókönyv 2005-ben 3 %-os reál GDP-növekedéssel számol, amely csak kis mértékben alacsonyabb a 2004. évi 3¼ %-os növekedésnél, mielőtt 2007–08-ra 2¼ %-ra csökkenne. A jelenleg rendelkezésre álló információk alapján a 2005-ös GDP-növekedés az előrejelzésekhez képest lassabb lehet. Mindazonáltal középtávon az államháztartási előrejelzések alapjául szolgáló növekedéstitrend-feltételezések óvatos becslésnek bizonyulhatnak. A program inflációs előrejelzései reálisnak tűnnek.
- (3) Az Egyesült Királyság fiskális politikájának kerete a hazai fiskális politikát a közszektor számára meghatározó két szabályra épül: az ún. „arany szabály” csak a nettó beruházások és nem a folyó kiadások finanszírozását szolgáló kormány általi hitelfelvételt célozza a gazdasági ciklus folyamán; a „fenntartható beruházás szabály” azt célozza, hogy a ciklus alatt a közösségi szektor nettó adóssága „stabil és megfoltolt szinten”, a GDP 40 %-a alatt maradjon. E kereteken belül az aktualizált program előrevetíti a 2003–2004. pénzügyi év becsült 3,2 %-os GDP arányos hiányának a 2004–2005. évben a 3 %-os referenciaérték alá történő csökkentését (amely pénzügyi év az Egyesült Királyság állami pénzügyeinek a Stabilitási és Növekedési Paktum szerinti értékelésének referencia időszaka). Ezek után az aktualizálás a hiány középtávon történő további fokozatos csökkenését vetíti előre, 2008–2009-ben 1,7 %-os szintre. A kiadási hányad továbbra is a kormány politikai prioritásaival összhangban nő, de a bevételi hányad várható növekedése, amennyiben az megvalósul, a

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az e szövegben említett dokumentumok megtalálhatók a következő internetes oldalon: http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

⁽²⁾ Az Egyesült Királyság hatóságai hasznos magyarázatot nyújtottak az adatokról a Bizottsággal folytatott technikai jellegű vita során. Ha ezeket a műszaki jellegű adatokat megemlítették volna az aktualizálásban, a programot lényegében megfelelőnek tartották volna a „stabilitási és konvergencia-programok tartalmáról és formájáról szóló magatartási kódex” adatszolgáltatási követelményeinek.

költségvetési egyensúly általános javulásához vezetne. Az összkiadásokon belül jelentős állami beruházási programot hajtanak végre, amelynek célja a nettó állami beruházásoknak a 2004–2005. évi GDP 1,9 %-os szintjéről 2007–2008-ban 2,4 %-ra történő emelése. A 2003. évi aktualizáláshoz képest mind az idei, mind a következő pénzügyi évre előrevetített hiányt felfelé korrigálták; 2005–2006-ot követően ugyanakkor az aktualizálás középtávú előrejelzései az állami pénzügyeknek az előző aktualizáláshoz képest valamivel gyorsabb konszolidációját tartalmazza.

- (4) Világosan látható annak kockázata, hogy a költségvetési eredmény a programban előrejelzethez képest rövidtávon rosszabbul alakulhat. Mind rövid-, mind középtávon a kockázatok olyan mértékben vannak jelen, amilyen mértékben folytatódik a vállalati adó növekedése. Különösen a kiadások lassúbb előrejelzett növekedésének 2006–2007-től kezdődő időszakára a minisztériumoknak alkalmazkodni kell a szigorúbb költségvetéshez és így elképzelhető az összegyűlt elkötetlen egyenlegek felhasználása. Mindazonáltal 2006–2007-től a negatív kockázatokat ellensúlyozzák a viszonylag óvatos makrogazdasági előrejelzések.
- (5) E kockázatértékelés tekintetében úgy tűnik, hogy a program költségvetési irányvonala nem biztosít elég széles biztonsági sávot arra, hogy történelmi makrogazdasági ingadozások esetén ne lépjenek túl a GDP 3 %-ában megadott hiány-küszöbértéket a programidőszak egésze alatt. Azonban figyelembe véve az Egyesült Királyság az utóbbi évekre jellemző egyre kevésbé ingtag gazdaságát és az állami pénzügyek előrejelzések alapját képező növekedési feltételezések óvatos megközelítését, a kockázat kisebbnek tűnik a következő években. Nem elégséges annak biztosítása, hogy 2009–10-ig megvalósuljon a Stabilitási és Növekedési Paktum középtávú célja, az egyensúlyközeli költségvetési helyzet. Ugyanakkor azonban meg kell jegyezni, hogy az adóssághányad viszonylag alacsony, az előrejelzett egyenlegekre pedig hatást gyakorol a fent említett jelentős állami beruházási program végrehajtása.
- (6) A bruttó adóssághányad a becslések szerint 2003–2004-ben a GDP 39,5 %-a volt, ami jóval a Szerződésben meghatározott, a GDP 60 %-át kitevő referenciaérték alatt van. A program előrevetíti az adóssághányad visszafogott, két százalékpont alatti növekedését a 2009–2010-ig terjedő időszakra.
- (7) Úgy tűnik, hogy az Egyesült Királyság viszonylag kedvező helyzetben van az állami pénzügyek hosszú távú fenntarthatóságát illetően, a népesség előregedésével összefüggésben becsült jelentős költségvetési terhek ellenére. A viszonylag alacsony adósság/GDP hányad és az Egyesült Királyság hatóságai által az állami pénzügyek hosszú távú fenntarthatóságának a jelenlegi politikákban való hangsúlyozása, e tekintetben pozitív tényezőknek tekintendők. A népességöregedéssel kapcsolatos magas kiadások nem hagyhatók figyelmen kívül, mivel fennáll a lehetősége annak, hogy a magánnyugdíjak biztosítására nem állnak rendelkezésre elégséges források, ami hatással lehet az Egyesült Királyság állami pénzügyeire, a hatóságok 2005 áprilisától kezdődően bevezetik az ún. Nyugdíjbiztosítási Alapot, amelynek célja azon magánnyugdíj-rendszerek tagjainak védelme, arra az esetre, ha a szponzoráló cég fizetéseképtelenné válik, és a rendszer eszközei nem elegendők a passzívái kielégítésére. Ezek az intézkedések üdvözlendők, bár ezek hatékonyságát még nem ellenőrizték. Az Egyesült Királyság viszonylag alacsony adókulcsa megkönnyítheti minden olyan egyensúlytalanság rendezését, amely hosszú távon felmerülhet.
- (8) A programban bemutatott gazdaságpolitikák részben megfelelnek az Egyesült Királyságnak címzett, az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatások 2004. évi aktualizálásának az állami pénzügyek területére vonatkozó országspecifikus ajánlásainak, amelyek szerint az Egyesült Királyságnak „javítania kell a ciklikusan kiigazított pozícióján összhangban a középtávú egyensúlyközeli vagy többletet felmutató költségvetési pozícióval.” Fennáll annak eyértelmű kockázata, hogy rövid távon a költségvetési eredmény rosszabb lehet a programban előirányzottnál. Továbbá, a 2005–2006-ra tervezett enyhe expanzív irány és a középtávú költségvetési irányvonal nem áll teljesen összhangban az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatások ajánásaival.

A fenti értékelés tekintetében a Tanács azt az álláspontot képviseli, hogy az Egyesült Királyság számára helyénvaló lenne, hogy

- i. összhangban a tervekkel biztosítsa a GDP 3 %-a alatti hiányt, és
- ii. javítsa a ciklikusan kiigazított költségvetési pozíciót az egyensúlyhoz közeli vagy többletet felmutató költségvetési helyzet középtávon történő elérése illetve fenntartása érdekében.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

1. Fő (headline) makrogazdasági előrejelzések		2004	2005	2006	2007	2008
Reál GDP – fő (headline) előrejelzés (változás %-ban)	KP 2004/12	3¼	3–3½	2½–3	2¼–2¾	nincs adat
	COM	3,3	2,8	2,8	nincs adat	nincs adat
	KP 2003/12	3–3½	3–3½	2½–3	nincs adat	nincs adat
HICP infláció (%)	KP 2004/12	1¼	1¾	2	2	nincs adat
	COM	1,4	1,9	2,0	nincs adat	nincs adat
	KP 2003/12	1¾	2	2	nincs adat	nincs adat
2. Az állami pénzügyek alapjául szolgáló makrogazdasági előrejelzés		2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
Reál GDP – állami pénzügyek ⁽²⁾ (változás %-ban)	KP 2004/12	3¼	3	2½	2¼	2¼
	COM ⁽³⁾	3,3	2,8	2,8	nincs adat	nincs adat
	KP 2003/12	3¼	2¾	2½	2¼	2¼
HICP infláció (%)	KP 2004/12	1¼	1¾	2	2	2
	COM ⁽³⁾	1,4	1,9	2,0	nincs adat	nincs adat
	KP 2003/12	1¾	2	2	2	2
Költségvetési egyenleg ⁽⁴⁾ (a GDP %-ában)	KP 2004/12	– 2,9	– 2,8	– 2,3	– 2,1	– 1,7
	COM ⁽³⁾	– 2,8	– 2,6	– 2,4	nincs adat	nincs adat
	KP 2003/12	– 2,7	– 2,5	– 2,2	– 2,1	– 1,9
Elsődleges egyenleg ⁽⁵⁾ (a GDP %-ában)	KP 2004/12	– 0,9	– 0,7	– 0,2	– 0,1	nincs adat
	COM ⁽³⁾	– 0,9	– 0,6	– 0,4	nincs adat	nincs adat
	KP 2003/12	– 0,5	– 0,4	nincs adat	nincs adat	nincs adat
Ciklikusan kiigazított egyenleg (a GDP %-ában)	KP 2004/12 ⁽¹⁾	– 2,8	– 2,9	– 2,3	– 2,0	– 1,6
	COM ⁽³⁾	– 2,7	– 2,4	– 2,1	nincs adat	nincs adat
	KP 2003/12 ⁽¹⁾	– 2,4	– 2,4	– 2,2	– 2,0	– 1,8
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	KP 2004/12	40,9	41,8	42,4	42,8	42,8
	COM ⁽³⁾	40,4	40,9	41,2	nincs adat	nincs adat
	KP 2003/12	40,2	40,8	41,1	41,4	41,5

Megjegyzés:

⁽¹⁾ A Bizottság szolgálatainak számításai a programban megadott információk alapján.

⁽²⁾ A hatóságok államháztartásra vonatkozó előrejelzéseinek alapjául szolgáló GDP előrejelzése; hatóságok központi előrejelzéseinél negyed százalékponttal alacsonyabb becslést növekedési trend alapján.

⁽³⁾ A Bizottság adatai naptári év alapján (például a 2004. naptári év a 2004–2005-ös pénzügyi évre vonatkozik).

⁽⁴⁾ Az Egyesült Királyság hatóságai a költségvetési egyenleg előrejelzésekor figyelembe veszik az UMTS licenciák 2000. évi értékesítéséből származó kb. 1,0 milliárd fontnyi bevételt. Ennek megfelelően az előrejelzések EDP bázisra hozatala érdekében évente 0,1 százalékpontot le kell vonni az egyenlegből (pl. deficit növelés). A táblázatban bemutatott valamennyi adat a Bizottság szolgálatai által az aktualizálás adatai alapján elvégzett kiigazítás utáni adat.

⁽⁵⁾ Az Egyesült Királyság hatóságai az elsődleges egyenlegeket inkább a nettó kamat kizárásával határozzák meg a Bizottsággal ellentétben, amely csak kamatkifizetéseket határoz meg. A bemutatott adatokat a program aktualizálásának 4.4 táblázatában bemutatott adatok alapján a Bizottság szolgálatai újraszámolták.

Források:

Konvergenciaprogram (KP); A Bizottság szolgálatainak 2004. őszi gazdasági előrejelzései (COM); A Bizottság szolgálatai által készített számítások